

Guia docent de l'assignatura "Tècniques de Gestió de la Informació"

2011/2012

Codi: 102555
Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	954 Graduat en Psicologia	OT	0	0

Incidències

Aquesta assignatura de quart curs de grau s'imparteix en el primer semestre.

Contacte

Nom : José María Losilla Vidal
Email : JosepMaria.Losilla@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Algun grup íntegre en anglès: No
Algun grup íntegre en català: Sí
Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha cap prerequisit establert per cursar aquesta assignatura, però és recomanable tenir coneixements d'ús de l'ordinador a nivell bàsic (sistema operatiu i programes d'ofimàtica).

Objectius i contextualització

"Tècniques de gestió de la informació" és una assignatura de caràcter optatiu que forma part de la matèria "Metodologia aplicada a les Ciències del Comportament".

S'imparteix en el primer semestre del quart curs i està vinculada a les mencions d' "Anàlisi i intervenció en Psicologia social" i de "Psicologia del treball i les organitzacions".

S'espera que al finalitzar l'assignatura l'estudiant sigui capaç de:

1. Comprendre la importància de la gestió de qualitat de la informació en l'àmbit professional i de la investigació.
2. Conèixer les normes de referència en la recollida i gestió de dades.
3. Conèixer els procediments d'administració d'entrevistes i de qüestionaris.
4. Comprendre les estructures fonamentals de les bases de dades relacionals.
5. Conèixer les eines necessàries per la informatització del procés de recollida i gestió de dades en l'àmbit aplicat i de la investigació.
6. Saber dissenyar i implementar mitjançant un programari de gestió de bases de dades una base de dades relacional amb els controls de qualitat adequats.
7. Comprendre les diferències entre les situacions de recollida de dades monousuari, multiusuari, local i per internet.
8. Saber extraure (exportar) la informació d'una base de dades per la seva anàlisi estadística mitjançant els programaris estadístics convencionals.

Competències i resultats d'aprenentatge

2038:E14 - Valorar, contrastar i prendre decisions sobre l'elecció dels mètodes i dels instruments de mesura adequats en cada situació o context d'avaluació.

2038:E14.10 - Utilitzar adequadament les eines necessàries per a informatitzar una entrevista o qüestionari.

2038:E14.11 - Identificar les estratègies i les tècniques adequades per a garantir la qualitat del procés de recollida i gestió de dades en contextos aplicats i de recerca.

2038:E16 - Aplicar tècniques per recollir i elaborar informació sobre el funcionament dels individus, grups o organitzacions en el seu context.

2038:E16.11 - Prendre decisions sobre quina és la millor estratègia de recollida de dades en el marc d'un estudi d'enquesta que fa ús d'entrevistes o qüestionaris.

2038:E16.15 - Redactar informes fent recomanacions a partir dels resultats obtinguts.

2038:E38 - Prendre decisions de manera crítica sobre l'elecció dels diferents mètodes de recerca psicològica, la seva aplicació i la interpretació dels resultats que en deriven.

2038:E38.12 - Identificar els avantatges i les limitacions de l'ús de la metodologia d'enquesta per a un estudi aplicat determinat.

2038:E39 - Distingir els dissenys de recerca, els procediments i les tècniques per valorar hipòtesis, contrastar-les i interpretar-ne els resultats.

2038:E39.20 - Discriminar les situacions en les quals és apropiat l'ús de la metodologia d'enquesta per a donar resposta a una hipòtesi de recerca formulada en els diferents camps aplicats de la psicologia.

2038:E40 - Reconèixer i valorar els procediments i les tècniques aplicats a la construcció i a l'adaptació d'instruments d'avaluació psicològica.

2038:E40.08 - Prendre decisions sobre el procediment més adequat per a l'administració d'entrevistes i qüestionaris informatitzats.

2038:E40.09 - Dissenyar la composició formal de l'instrument d'acord tant amb els objectius d'estudi plantejats com amb les característiques de les persones.

2038:E40.12 - Demostrar habilitat en l'ús de programari apropiat per a editar i administrar el qüestionari.

2038:G04 - Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.

2038:G04.00 - Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.

2038:T02 - Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

2038:T02.00 - Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

2038:T03 - Emprar els programes informàtics de gestió i anàlisi de dades.

2038:T03.00 - Emprar els programes informàtics de gestió i anàlisi de dades.

Continguts

1. L'enquesta en el procés de recerca i consultoria:

- Definició i utilitat (aplicacions).
- Instruments de recollida de dades: entrevistes i qüestionaris.
- Dissenys d'estudis d'enquesta,
- Fases d'un estudi d'enquesta.
- Avantatges i limitacions de la metodologia d'enquesta.
- Definició dels objectius:
 - Tipus d'informació a obtenir.
 - Tipus d'informant.
 - Població objecte d'estudi: estudis poblacionals i estudis de casos (en profunditat).
- Disseny de l'enquesta i elaboració del qüestionari (recordatori general).
- Definició de l'univers i mostra d'anàlisi: mostratge (recordatori general).

- El treball de camp:
 - Planificació i supervisió.
 - Formació dels enquestadors: full de ruta, traçabilitat i biaixos.
 - Pressupostos.
 - Qualitat i normes de referència.
 - Procediments d'administració:
 - Llapis i paper.
 - Telefòniques: el model CATI.
 - Informatitzades: el model CAPI / SEA i per Internet.

2. Gestió informatitzada del procés de recollida de dades amb MS-Access:

- Principals estructures de dades.
- Qualitat i cost en la recollida de dades.
- Gestors de bases de dades i programes de disseny de qüestionaris.
- Objectes fonamentals d'una base de dades: taules, consultes, formularis i relacions.
- Disseny i implementació d'una base de dades amb MS-Access:
 - Disseny de les taules principals i de les taules de diccionaris.
 - Disseny de la consulta de camps calculats (consulta "global").
 - Disseny de formularis per la captura protegida de les dades.
 - Disseny de consultes de filtres i de totals (anàlisis estadístiques).
 - Disseny d'informes.
 - Combinació amb MS-Word: cartes personalitzades i mailings.
 - Normalització d'una base de dades relacional: disseny de relacions.

3. Disseny i implementació de formularis i d'enquestes per Internet:

- Característiques generals dels gestors de formularis i d'enquestes per Internet.
- Disseny de formularis per Internet: Google Docs, eFormMailer, PHPFormGenerator.
- Exemple d'aplicació de la tècnica Delphi amb Google Docs Forms.
- Disseny d'enquestes per Internet: SurveyMonkey, LimeSurvey, MicroPoll, Opina i EncuestaFacil.
- Implementació d'una enquesta completa amb SurveyMonkey.
- Treball col·laboratiu amb Wikis: Google Docs, Writeboard i Wikispaces .

4. Anàlisi de la informació obtinguda:

- Taxes de resposta.
 - Nivells acceptables de no resposta.
 - Anàlisi de biaixos per no resposta.
 - Estratègies per millorar la taxa de resposta.
- Anàlisi estadística.
 - Fiabilitat i validesa (recordatori general).
 - Anàlisi descriptiu.
 - Anàlisi inferencial: modelat estadístic (ajust, confusió, mediació i interacció) (recordatori general).
 - Tractament estadístic de la no resposta.
- Informe de resultats:
 - Comparació de resultats amb d'altres estudis i estàndards.
 - Elaboració de l'informe científic o tècnic.

Metodologia

En aquesta assignatura és combinen diferents tècniques didàctiques tradicionals amb altres recursos orientats a fomentar l'aprenentatge significatiu i cooperatiu.

- Dirigides (24% ECTS):
 - Classes teòriques: classe magistral amb suport multimèdia (8%).
 - Anàlisi crítica i debat reflexiu sobre casos pràctics (2%).

- Classes pràctiques a les aules d'informàtica (14%).
- Supervisades (5% ECTS):
 - Tutories programades amb el professor per la revisió de les activitats dirigides (2.5%).
 - Revisió de problemes integrats (2.5%).
- Autònomes (66% ECTS):
 - Lectura comprensiva dels materials indicats pels docents (16%).
 - Realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums (5%).
 - Consultes bibliogràfiques i documentals (5%).
 - Entrenament en programes informàtics basat en guies preparades pels professors (40%).

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Anàlisi crítica i debat sobre casos	6	0,24	2038:E14.11 , 2038:E39.20 , 2038:E40.09 , 2038:G04.00 , 2038:E40.08 , 2038:E38.12 , 2038:E16.11
Clases teòriques	12	0,48	2038:E14.11 , 2038:E16.11 , 2038:E16.15 , 2038:E39.20 , 2038:E40.09 , 2038:T02.00 , 2038:G04.00 , 2038:E40.08 , 2038:E38.12
Classes pràctiques	18	0,72	2038:E14.10 , 2038:E16.15 , 2038:E40.12 , 2038:T02.00 , 2038:T03.00 , 2038:G04.00 , 2038:E40.09 , 2038:E16.11
Tipus: Supervisades			
Revisió de problemes integrats	4	0,16	2038:E14.10 , 2038:T03.00 , 2038:T02.00 , 2038:G04.00 , 2038:E40.12 , 2038:E40.09 , 2038:E40.08 , 2038:E39.20 , 2038:E38.12 , 2038:E16.15 , 2038:E16.11 , 2038:E14.11
Tutories	3,5	0,14	2038:E14.10 , 2038:E16.15 , 2038:E39.20 , 2038:E40.09 , 2038:G04.00 , 2038:T03.00 , 2038:T02.00 , 2038:E40.12 , 2038:E40.08 , 2038:E38.12 , 2038:E16.11 , 2038:E14.11
Tipus: Autònomes			
Consultes bibliogràfiques i documentals	7,5	0,3	2038:E40.08 , 2038:E40.09 , 2038:T02.00 , 2038:T03.00 , 2038:G04.00
Entrenament en programes informàtics basat en guies preparades pels professors	60	2,4	2038:E14.10 , 2038:T03.00 , 2038:T02.00 , 2038:E16.11 , 2038:E40.09 , 2038:E40.12 , 2038:G04.00 , 2038:E16.15
Lectura comprensiva dels materials indicats pels docents	24	0,96	2038:E14.11 , 2038:E40.08 , 2038:G04.00 , 2038:T02.00 , 2038:E40.09 , 2038:E39.20 , 2038:E16.11 , 2038:E16.15 , 2038:E38.12
Realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums	7,5	0,3	2038:E14.11 , 2038:E16.15 , 2038:E39.20 , 2038:E40.08 , 2038:E40.09 , 2038:E38.12 , 2038:E16.11

Avaluació

En aquesta assignatura pretenem que l'avaluació compleixi una funció pedagògica i no només acreditativa.

A continuació, indiquem el tipus d'evidències que l'estudiant haurà d'aportar i el seu pes en la qualificació final:

Bloc 1:

- Evidència 1. Prova escrita teòrica i pràctica individual que es realitza en aula gran i que permet obtenir fins a 2.5 punts. Continguts: metodologia d'enquesta.
- Evidència 2. Prova pràctica individual que es realitza a l'aula d'informàtica i que permet obtenir fins a 4 punts. Continguts: disseny i implementació d'una base de dades amb MS-Access.

Bloc 2:

- Evidència 3. Exercici pràctic d'implementació d'un estudi Delphi o bé d'una enquesta per Internet. Es realitzarà en grups de màxim 3 alumnes i es lliurarà a través de l'aula virtual. Permet obtenir fins a 3.5 punts.
- Evidència 4. La participació de qualitat en les sessions de teoria i de pràctiques que permet obtenir fins a 1 punt.

Definició d'estudiant presentat/ada: un/a estudiant es considera presentat/ada quan hagi presentat evidències d'aprenentatge amb un pes superior o igual a 4 punts.

Definició de superació de l'assignatura: un estudiant ha superat l'assignatura quan ha obtingut una qualificació mínima de 5 punts i, almenys, 4 d'aquests punts resulten de les evidències 1 i 2.

Setmana de re-avaluació: la darrera setmana del quadrimestre els estudiants tindran l'opció de lliurar noves evidències d'aprenentatge que permetin compensar una qualificació mínima de 4.25 punts.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Evidència 1	2.5 punts	1,5	0,06	2038:E14.11 , 2038:E16.11 , 2038:E38.12 , 2038:E16.15 , 2038:E40.09 , 2038:T02.00 , 2038:G04.00 , 2038:E40.08 , 2038:E39.20
Evidència 2	4 punts	2,5	0,1	2038:E14.10 , 2038:E16.11 , 2038:E40.09 , 2038:E16.15 , 2038:G04.00 , 2038:T03.00 , 2038:T02.00 , 2038:E40.12
Evidència 3	3.5 punts	3,5	0,14	2038:E14.10 , 2038:E16.11 , 2038:E16.15 , 2038:E40.12 , 2038:T02.00 , 2038:T03.00 , 2038:G04.00 , 2038:E40.09
Evidència 4	1 punt	0	0	2038:E14.10 , 2038:E16.11 , 2038:E16.15 , 2038:E40.12 , 2038:T02.00 , 2038:T03.00 , 2038:G04.00 , 2038:E40.09

Bibliografia

Biemer, P.P., Groves, R.M, Lyber, L.E., Mathiowetz, N.A. y Sudman, S. (Eds.) (2004). *Measurement errors in surveys*. New York: Wiley.

Gómez, J. (1990). Metodología de encuesta por muestreo. Dins J. Arnau, M.T. Anguera i J. Gómez (Eds.). *Metodología de la investigación en ciencias del comportamiento*. (pp. 237-310). Murcia: Universidad de Murcia.

León, O. i Montero, I. (2002). *Métodos de investigación en Psicología y Educación* (3ª ed.). Madrid: McGraw-Hill.

Losilla, J.M. y Vives, J. (2007). *L'Ordinador en Psicologia*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions

Martínez Arias, M.R. (1995). El método de encuestas por muestreo: Conceptos básicos. Dins M.T. Anguera, J. Arnau, M. Ato, M.R. Martínez Arias, J. Pascual i G. Vallejo (Eds.). *Métodos de investigación en Psicología* (pp.

385431). Madrid: Síntesis.

Martínez Arias, M.R., Hernández, M.J. y Hernández, M.V. (2006). *Psicometría*. Madrid: Alianza Editorial, S.A.

Martínez Martín, V.C. (2004). *Diseño de encuestas de opinión*. Madrid: Ra-Ma.

Navas, M.J. (Coord.) (2001). *Métodos, diseños y técnicas de investigación psicológica*. Madrid: UNED.

Sahughnessy, J.J, Zechmeister, E.B i ZechMesiter, J.S (2007). *Métodos de investigación en Psicología* (7ª Ed.). Madrid: McGraw Hill.

Silva, L.C. (2000). *Diseño razonado de muestras y captación de datos para la investigación sanitaria*. Madrid: Diaz de Santos.